

Vergaderjaar 2016–2017

29 838

Auteursrechtbeleid

Nr. 89

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 februari 2017

Bij brief van 18 mei 2016 heb ik uw Kamer beloofd om rechthebbenden en internet service providers op mijn departement uit te nodigen om afspraken te maken over samenwerking bij het vergroten van het legale aanbod van auteurs- en nabuurrechtelijk beschermde prestaties in het algemeen en films in het bijzonder en om afspraken te maken over samenwerking bij het geven van voorlichting aan consumenten over downloaden uit (il)legale bron.¹ Vertegenwoordigers van rechthebbenden (Filmdistributeurs Nederland, Filmproducenten Nederland, NVPI Audio, Platform makers en VCO/RTL) enerzijds en vertegenwoordigers van internet service providers (KPN, Tele2, T-Mobile, Vodafone, Ziggo en NLkabel (namens haar kleinere leden waaronder Caiway, Zeelandnet en Kabelnoord) anderzijds hebben op 8 september, 27 november en 5 december 2016 op mijn departement in enigszins wisselende samenstelling met elkaar van gedachten gewisseld. Met deze brief doe ik de toezegging gestand uw Kamer over de uitkomst van het overleg te informeren.

Het audiovisuele smaldeel van de rechthebbenden heeft een platform ontwikkeld en gebouwd dat het totale, legale aanbod van films en series in Nederland in kaart brengt en bijhoudt. Via de site en app film.nl worden consumenten over dat aanbod geïnformeerd, waarmee een moreel appel op hen wordt gedaan alleen uit legale bron te consumeren. Het zoek-en-vind-platform moet de kritiek weerleggen dat er onvoldoende legaal aanbod is en dat dit aanbod zich (te) moeilijk laat vinden. De geavanceerde zoekmachine geeft consumenten aan waar en wanneer de door hen gewenste content kan worden gezien. Dat daarvoor in de regel moet worden betaald, is normaal. Op 31 januari 2017 worden het platform en de campagne «Kijk niet zo moeilijk Kijk veilig en snel via film.nl» gelanceerd. De kosten van het platform en de campagne bedragen € 600.000 (exclusief de jaarlijkse onderhoudskosten). Die kosten worden door de audiovisuele sector gedragen. In het buitenland bestaat nu al belang-

¹ Kamerstuk 29 838, nr. 85.

stelling voor dit initiatief. In België zal binnenkort een vergelijkbare actie op touw worden gezet.

Internet service providers en de overheid zijn verheugd over het initiatief. Internet service providers die tevens een rol vervullen als *Video on demand*-aanbieder en omroepdistributeur, hebben verklaard bereid te zijn informatie over hun aanbod bij het platform aan te leveren teneinde de consument via dat platform te wijzen op dit legale aanbod. De desbetreffende providers hebben over de concrete uitwerking afspraken met het platform gemaakt. Die afspraken dragen eraan bij dat het platform het totale, legale aanbod van films en series in Nederland omvat. Boven genoemde internet service providers hebben verklaard bereid te zijn de campagne actief te ondersteunen. Ook hier zijn over de concrete uitwerking van dat voornemen afspraken met rechthebbenden gemaakt. Providers zullen hun klanten gaan informeren over de campagne via onder meer hun *websites*, sociale media en nieuwsbrieven. Zij zijn bereid dit meermaals te doen om de campagne zoveel mogelijk effect te laten sorteren. Ook de overheid is bereid de campagne actief te ondersteunen. Zo zal ik via de sociale media kanalen van mijn departement aandacht voor de campagne vragen en dit na verloop van tijd ook herhalen. Ook mijn ambtgenoten van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Economische Zaken die beleidsmatig medeverantwoordelijk zijn voor het auteursrecht, zijn tot een vergelijkbare actie bereid. Internet service providers hebben verder aangegeven om gezamenlijk eenmalig een subsidie van 25.000 euro te willen verstrekken ten behoeve van het platform. De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zal het platform eenmalig met 100.000 euro subsidiëren.

Volledigheidshalve zij vermeld dat rechthebbenden en internet service providers geen afspraken hebben gemaakt over samenwerking bij de handhaving van het auteursrecht en naburige rechten. Dit was geen onderwerp van bespreking, omdat het maken van afspraken daarover afhankelijk is van de uitkomst van nog lopende juridische procedures. Zo loopt er bijvoorbeeld nog een procedure bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap tussen Stichting Brein en Ziggo/XS4ALL over het al dan niet moeten blokkeren van inbreuk makende content via *The Pirate Bay*. De conclusie van de Advocaat-Generaal en het arrest van het Hof van Justitie worden in de loop van 2017 verwacht. Mocht de rechter oordelen dat een bepaalde site niet mag worden doorgegeven, dan hebben internet service providers zich bereid verklaard onverwijld in gesprek te gaan met rechthebbenden om in plaats daarvan te verwijzen naar film.nl (al dan niet door tussenkomst van de *homepages* van de internet service providers).

De handhaving van het auteursrecht en de naburige rechten was ook geen onderwerp van bespreking, omdat de plannen van de Europese Commissie om een doeltreffend en evenwichtig stelsel voor de handhaving tot stand te brengen nog niet bekend zijn. Eventuele afspraken van partijen zouden wel in die plannen moeten passen om toekomstbestendig te zijn. De Europese Commissie heeft in de mededeling aan het Europees parlement, de Raad, het Europees Economische en Sociaal Comité en het Comité van de regio's betreffende het bevorderen van een eerlijke, efficiënte en competitieve Europese op het auteursrecht van 14 september 2016 een tipje van de sluier opgelicht. In de mededeling maakt de Commissie er gewag van dat ten behoeve van de evaluatie van Richtlijn 2004/48/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten een openbare raadpleging is georganiseerd. De meerderheid van de respondenten heeft aangegeven dat de bestaande regels doeltreffend hebben geholpen om intellectuele eigendom te beschermen en inbreuken op intellectuele eigendom te voorkomen, maar

veel rechthebbenden en vooral tussenpersonen zijn van mening dat de maatregelen en rechtsmiddelen waarin de richtlijn voorziet, niet op homogene wijze in alle lidstaten worden toegepast. Een significant aantal respondenten heeft er op gewezen dat sommige van deze maatregelen moeten worden aangepast om de rechtszekerheid te vergroten en ze doeltreffender te maken, zoals het uitvaardigen van voorlopige maatregelen en bevelen tegen als tussenpersoon optredende aanbieders. Een andere kwestie waarop door rechthebbenden is gewezen, betreft de omslachtige procedure om voor dezelfde inbreuken tegen soortgelijke inbreukmakers voorlopige maatregelen of bevelen te verkrijgen in meer dan één jurisdictie in de Europese Gemeenschap. Na de evaluatie zal de Commissie de nodige wijzigingen voorstellen onder andere op het gebied van de voornoemde onderwerpen. Een voorstel voor aanpassing van de voornoemde richtlijn wordt medio 2017 verwacht. Uiteraard zal uw Kamer op de gebruikelijke wijze over het standpunt van het kabinet met betrekking tot het voorstel worden ingelicht. Het ligt voor de hand vooraleer een definitief standpunt te bepalen rechthebbenden en internet service providers afzonderlijk en gezamenlijk over de voorstellen te consulteren.

Het vorenstaande laat onverlet dat partijen op dit moment op onderdelen al met elkaar samenwerken bij de bestrijding van illegaal aanbod. Zo werken rechthebbenden (Irdeto) en internet service providers (in hun rol van omroepdistributeur), actief samen bij het opsporen en bestrijden van illegaal televisie kijken. Er bestaan twee vormen van illegaal televisie aanbod, te weten: (1) *control word sharing* en (2) *illegal streaming*. In het eerste geval worden de sleutels op *smartcards*, die nodig zijn om versleutelde digitale televisiekanalen te kunnen bekijken, illegaal tegen betaling aangeboden. In het tweede geval worden versleutelde digitale televisiekanalen ontsleuteld en zonder de benodigde toestemming via het internet uitgezonden. Rechthebbenden zijn voornemens binnenkort enkele tientallen beweerdelijk illegale televisie aanbieders te dagvaarden. Zij hebben Ziggo Sports, Film1, Fox Sports e.a. gevraagd zich bij andere rechthebbenden te voegen middels een verklaring dat ook hun aanbod zonder toestemming wordt aangeboden en dientengevolge inbreuk makend is. Het geven van een antwoord op de vraag of inderdaad sprake is van een auteursrechtinbreuk is uiteindelijk aan de rechter voorbehouden.

De handhaving van het auteursrecht en de naburige rechten is in beginsel een privaatrechtelijke aangelegenheid. De stichting Brein draagt sedert 1998 zorg voor de collectieve handhaving. In 2015 zijn Kamervragen gesteld en beantwoord over het voornemen van Brein om IP adressen van inbreuk makende accounts met het oog op de handhaving te verzamelen.² Tijdens het recente overleg met internet service providers hebben rechthebbenden laten weten dat Brein die adressen thans wil doorgeven aan internet service providers met het verzoek de accounthouders te berichten dat daarvan ongeoorloofd gebruik wordt gemaakt. Verder zouden de accounthouders daarbij op het bestaan van legale alternatieven, zoals film.nl, kunnen worden gewezen. Dit past in de aansluitovereenkomsten die internet service providers met hun klanten sluiten. Daarin staat doorgaans dat ongeoorloofd gebruik van IP adressen niet is toegestaan. Om de NAW-gegevens van de accounthouders met het oog op de handhaving worden de internet service providers dus niet verzocht. Ik heb begrepen dat de Autoriteit Persoonsgegevens aan Brein heeft geadviseerd over dat voornemen met internet service providers in overleg te treden en bij een eventuele inwilliging van die wens te bewaken dat de privacy van de klanten niet wordt geschonden. Het verheugt mij dat

² Aangangsel Handelingen II 2015/16, nr. 930.

partijen het platform internetveiligheid dat wordt gefaciliteerd door ECP, zullen benutten om met elkaar in overleg te treden over dit voornemen dat het midden lijkt te houden tussen voorlichting en handhaving. In de tussentijd wacht ik graag de effecten van het platform film.nl, het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de *Pirate Bay*-zaak en het voorstel tot wijziging van de handhavingsrichtlijn af.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok